

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

30 квітня 2020 р.

«Пономаренко»
Черкаси – 2020 р.

УДК 658.012.32 (063)

С 91

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 30 квітня 2020 р.). – Черкаси, Черкаський державний технологічний університет. Видавець Пономаренко Р.В., 2020. – 88 с.

Організаційний комітет конференції:

Григор Олег Олександрович	к. держ. упр., доцент, ректор Черкаського державного технологічного університету
Фауре Еміль Віталійович	д. т. н., доцент, проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків
Лутай Лариса Анатоліївна	д. е. н., професор, дійсний член Академії економічних наук України, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України
Фінагіна Олеся Валентинівна	д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Захарова Оксана Володимирівна	д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Проданова Лариса Василівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Павловська Анна Станіславівна	д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Солоха Дмитро Володимирович	д. е. н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)
Горохова Людмила Петрівна	директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти
Панкова Людмила Іллівна	к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету
Якушев Олександр Володимирович	к. е. н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

ISBN 978-966-2554-67-0

© Авторські тексти, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 Проблеми і перспективи розвитку менеджменту та бізнес-адміністрування: теорія і практика	6
<i>Горохова Л.П., Сергата М.М.</i> ЦІЛЬОВА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ НАРОЩЕННЯ ПРОЯВІВ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	7
<i>Мартінович В.Г., Руденко О.А.</i> АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	9
СЕКЦІЯ 2 Теорія і практика управління соціально-економічним розвитком: підприємство, регіон, країна	13
<i>Бітюк І.М., Леванець І.Е.</i> КАДРОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ	14
<i>Буряк Є.В., Білик А.В.</i> ПОТЕНЦІАЛ КЛАСТЕРОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ: МАЙБУТНЄ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ, ВЛАДИ ТА НАСЕЛЕННЯ	16
<i>Захарова О.В., Буряк Є.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	19
<i>Захарова О.В., Скібська К.О.</i> УМОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	21
<i>Лутай Л.А.</i> НОВІ ВИКЛИКИ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	24
<i>Мильніченко С.М., Руденко О.А.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ»	26
<i>Мілевський Е.М., Руденко О.А.</i> МЕТОДИКА ОЦІНКИ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	29
<i>Назаренко Ю.О.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	31

<i>Панкова Л.І.</i> ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	34
<i>Скічко І.В.</i> КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ	36
<i>Фінагіна О.В.</i> НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД НА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	39
<i>Фоміна О.О., Шарлай Р.С.</i> ПОДАТОК НА БЕЗДІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОГО СПАДУ	41
<i>Якушев О.В., Артёмов Д.Ю.</i> АНАЛІЗ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	43
СЕКЦІЯ 3 Перспективи розвитку аграрного менеджменту	47
<i>Проданова Л.В., Дмитренко Б.В.</i> ВИВЧЕННЯ СТАНУ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ	48
<i>Хорошун Ю.В.</i> АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ	51
СЕКЦІЯ 4 Новітні підходи до управління інноваційними та інвестиційними процесами	54
<i>Барбанова І.С.</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	55
<i>Панкова Л.І. Штильовий Є.О.</i> КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	57
<i>Середюк Т.Б.</i> РОЛЬ ДИФУЗІЇ ІННОВАЦІЙ У СЕКТОРІ ІКТ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	59

СЕКЦІЯ 5 Сучасні технології бізнес-освіти та управління знаннями	62
<i>Подлужна Н.О.</i> ДЕТАЛІЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ	63
<i>Павловська А.С., Солоха Д.В., Різник С.В.</i> ВПЛИВ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ НА РОЗВИТОК ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА	66
<i>Плаксюк О.О.</i> КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБАЛАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКО - СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ	69
<i>Трояновський В.Є., Шабала А.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ УРАХУВАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ	71
СЕКЦІЯ 6 Пріоритети розвитку менеджменту сфери послуг	74
<i>Білозубенко В.С., Шаблій С.Є.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ	75
<i>Гулак Д.В.</i> ВСТАНОВЛЕННЯ ЄДИНОГО ТАРИФУ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ДЛЯ ПОБУТОВИХ ТА НЕПОБУТОВИХ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПІДХОДУ	77
<i>Зінченко О. А.</i> МАРКЕТИНГ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	80
<i>Якушев О.В., Сиренко Ю.І.</i> ЕЛЕКТРОННЕ ПОРТФОЛІО ФАХІВЦІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	82
<i>Чернишов О.Ю.</i> УПРАВЛІННЯ ЗАКУПІВЛЯМИ ТОВАРІВ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	84

продаж землі (у результаті ухвалення Верховною Радою Закону України №2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення», який з 1 липня 2021 року має відкрити ринок землі в Україні).

Аграрний сектор України навіть за нинішніх складних умов (військові дії на сході країни, спад в національній економіці, пандемія COVID-19) має значний потенціал зростання. Тому в сучасних умовах важливим завданням для нашої держави є ресурсне забезпечення цього важливого сектору національної економіки.

Літературні джерела

1. Статистичний щорічний України за 2018 рік. Державна служба статистики України. За редакцією І. Є. Вернера. Житомир: ТОВ «БУК-ДРУК». 2019. 482 с.
2. Зануда Анастасія. Земля України: скільки її, кому належить і хто на ній працює. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/features-50223336>.
3. Український клуб аграрного бізнесу. Земельні питання. URL : http://ucab.ua/ua/doing_agribusiness/umovi_vedennya_agrobiznesu/zemelni_pitannya.
4. Музика П.М., Урба С.І., Гончаренко Л.В. Аналіз стану та ефективності використання земельних ресурсів в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30(69), №4(2). С. 45-53.

УДК 338.43:330.322.014](477)

Хорошун Ю.В., аспірант PhD,
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ

Відповідно до «Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій», затверджених наказом Державного комітету статистики України №340 від 16.10.2019 року, показник «обсяг капітальних інвестицій» відображує витрати на придбання або виготовлення (створення) матеріальних і нематеріальних необоротних активів. Капітальні інвестиції обліковуються по підприємствах-юридичних особах за їх основним видом економічної діяльності та територією місцезнаходження (юридичною адресою). До інвестицій у матеріальні активи належать інвестиції у житлові та нежитлові будівлі; інженерні споруди; машини, обладнання та інвентар; транспортні засоби; землю; довгострокові біологічні активи рослинництва; довгострокові біологічні активи тваринництва; інші матеріальні

активи. До інвестицій у нематеріальні активи належать інвестиції у придбання або створення власними силами прав користування природними ресурсами та майном; прав на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторських та суміжних прав, патенти, ліцензії, концесії тощо (зокрема програмного забезпечення та баз даних). Джерелами фінансування капітальних інвестицій можуть бути кошти державного бюджету; кошти місцевих бюджетів; власні кошти підприємств і організацій (зокрема за рахунок амортизаційних відрахувань), кредити банків та інші позики, кошти інвестиційних компаній, фондів тощо, кошти інвесторів-нерезидентів, кошти населення на будівництво житла та інші джерела фінансування (наразі абсолютна частка капітальних інвестицій в Україні здійснюється за рахунок власних джерел фінансування сільськогосподарських виробників). Капітальні інвестиції можуть скеровуватись на придбання та створення нових активів; придбання активів, які були у використанні; поліпшення, вдосконалення, реконструкцію, модернізацію; капітальний ремонт [1, с. 10-11].

Показники загального обсягу капітальних інвестицій в сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг в 2010-2018 роках за регіонами України представлені в таблиці 1.

Результати аналізу даних таблиці дають підстави констатувати, що в різні роки досліджуваного періоду обсяги освоєння капітальних інвестицій в сільському господарстві України мали різну динаміку. В період 2011-2013 років темпи зростання капітальних інвестицій щорічно зменшувались: якщо в 2011 році темп зростання інвестицій відносно попереднього року становив 149,21%, то в 2012 році він знизився проти 2011 року до 115,01%. В 2013 році обсяг інвестицій в порівнянні з 2012 роком зменшився на 2,1%.

Нарощування щорічних темпів зростання капітальних інвестицій спостерігається в період 2014-2016 років: в 2014 році темп росту становить 101,17%, в 2015 – 159,39%, в 2016 році – 169,43%. Починаючи з 2017 щорічні темпи зростання інвестицій уповільнюються: 2017 рік – до 127,67%, 2018 рік – 102,62%. За підсумками 2019 року капітальні інвестиції у сільське господарство та мисливство скоротилися на 15,8%. (капітальні інвестиції в сільське, лісове та рибне господарство скоротилися на 11,3%) [2].

Серед причин значного уповільнення інвестиційної діяльності сільськогосподарських виробників в Україні експерти та аналітики називають: загальне погіршення умов для цієї діяльності, посилення ризиків, очікування інвесторів на подальше зниження рівня окупності витрат по їх проектах, високі ставки по інвестиційних кредитах, відсутність дієвої державної політики щодо підтримки сільськогосподарських виробників, особливо малого агробізнесу та економічної діяльності селянських господарств, втрата більшістю національних агрокомпаній довіри на фондових ринках, недостатньо ефективний інвестиційний менеджмент агрокомпаній тощо [3].

Таблиця 1

Обсяги капітальних інвестицій в сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг, 2010-2018 роки (тис. грн.)

Регіони (області)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Вінницька	765420	1397052	1434929	1269591	1528062	2143245	3327299	4576192	4735532
Волинська	125174	197324	228965	242730	285099	791891	738929	1109046	1426706
Дніпропетровська	722104	1240560	1221146	1028696	1323624	1696054	3605515	3864461	3158288
Донецька	444147	733897	594138	810310	321349	497787	876746	1313034	1187636
Житомирська	198537	246211	452675	474869	503479	815375	1276074	2622565	2267676
Закарпатська	46717	63858	45775	58139	41196	65551	84139	96400	202850
Запорізька	615384	710330	584730	486438	603509	1215202	2610710	2926840	2078028
Івано-Франківська	184591	274652	331636	407500	374530	927642	480045	794222	1097986
Київська	977671	1377831	1443662	1514770	1593666	2793917	4104663	4662796	6691325
Кіровоградська	676156	964731	1284700	1036103	1259610	1849022	3626192	3431112	3270039
Луганська	254903	308189	480544	414784	199023	285442	1488210	1190591	1169188
Львівська	275396	390140	356413	406737	447934	649705	1092078	1338783	1427319
Миколаївська	429317	634217	485941	580282	709594	1226314	2491069	2581986	2384172
Одеська	541083	862252	569372	557530	852161	1153258	2626708	3546975	3318974
Полтавська	841272	1251839	1573723	1845311	1568230	2000578	3580333	4760157	4084152
Рівненська	163696	319795	188989	255838	284596	400050	491918	1433936	1092215
Сумська	326848	500521	559541	659670	814875	1242751	2067312	2726306	2647568
Тернопільська	375875	425135	715329	849221	586936	909006	1628197	2541722	2778443
Харківська	426986	699074	968794	939429	918938	1789450	3033031	3600071	2978721
Херсонська	536802	682262	666486	543723	661025	1285107	2370358	3183564	2692226
Хмельницька	439717	820978	1150284	827170	814944	1553262	1810545	2704369	3125651
Черкаська	700936	948044	1034940	1030299	1148333	1602219	2685270	3178515	3836760
Чернівецька	163471	168936	179908	237075	271108	247052	224712	284600	406948
Чернігівська	514995	763690	918368	1066644	820852	1275167	2094353	3375033	3936863
м. Київ	70556	159353	1093620	632158	455402	894632	1245625	1557463	3064116
Україна	10817700	16140900	18564200	18175000	18388100	29309700	49660000	63400700	65059400

Джерело: складено на даними офіційних інтернет-сайтів територіальних управлінь Державної служби статистики України

Літературні джерела

1. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій, затверджені наказом Держстату України від 16.10.2019 №340.
URL : http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2019/340/340.pdf.
2. Бізнес скоротив капітальні інвестиції у сільське господарство.
URL : <https://www.unn.com.ua/uk/news/1854355-biznes-skorotiv-kapitalni-investitsiyi-u-silске-gospodarstvo>.
3. Скорочення інвестицій в агросектор може негативно позначитися на економіці, – експерт. URL : <https://agropolit.com/news/13351-skorochennya-investitsiy-v-agrosektor-moje-negativno-poznachitisa-na-ekonomitsi--ekspert>.

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
АДМІНІСТРУВАННЯ**

(українською мовою)

В авторській редакції

Підписано до друку 18.05.2020 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк цифровий. Гарнітура Times New Roman.

Умов. друк. арк. 5,2. Обл. вид. арк. 4,8

Тираж 50 прим.

Видавець ФОП Пономаренко Р.В.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

Серія ДК № 3863 від 19.08.2010 р.

18000, Україна, м. Черкаси, вул. Смілянська, 120/1,

тел./факс: (0472) 63-69-15, 50-30-03

e-mail: druk_r@ukr.net

www.everest.ck.ua

Віддруковано і виготовлено

в друкарні ФОП Пономаренко Р.В.,

18000, Україна, м. Черкаси, вул. Смілянська, 120/1,

тел./факс: (0472) 63-69-15, 50-30-03